

Lakáskataszter készül, megváltozik a kérelmek nyilvántartása

Társasháztelepek épülnek — A gyárak is kiutalnak
A fővárosi tanács főosztályvezetőjének nyilatkozata a Népszavának

A budapesti kerületi tanácsok jelenleg 139 ezer lakáskérelmezőt tartanak nyilván. Közülük sokan szinte reménytelennek ítélik meg a helyzetet, Várható-e kedvező változás, jelentős javulás a következő években? — kérdeztük dr. Kemény Jánostól, a fővárosi tanács lakásügyi főosztályának vezetőjétől.

— A lakáshiány nem magyarországi és nem budapesti jelenség — kezdi a beszélgetést a főosztályvezető. — A világ legnagyobb városaiban — tudom, ez az itteni várakozókat nem vigasztalja — hasonló, sőt sok helyen még rosszabb a helyzet. A budapesti lakóházak egyharmada 100 évnél régebben épült. A lakások csaknem 50 százaléka, az

elmúlt negyedszázad jelentős építkezései ellenére, szoba-konyhás, komfort nélküli. Figyelembe véve a mai és jogos igényeket, vitatkozni lehet azon, hogy egyáltalán mi számít lakásnak. Az ütlethelyiségeket, az életveszélyes építményeket legfeljebb csak úgy fogadjuk el, mint rossz szűkségmegoldást.

— A harmadik öt éves terv időszakában 58 ezer lakást építettünk, illetve építettünk, ebből 25 ezer a tanácsi és szövetkezeti — folytatta a főosztályvezető. — A negyedik öt éves terv biztató, 91 ezer új otthon elkészülésével lehet számolni, ebből 59 ezer tanácsi beruházással épül. Sok külső kerületünk, munkásnegyedünk újjászületik.

ezzer ember költözik új otthonba, és ez már jelentős javulást, változást hoz. Ugyancsak jelentős minőségi változás várható a lakásállomány összetételében, hiszen a tanácsi és szövetkezetiék mindössze 7 százaléka lesz egyszerű, a többi ennél nagyobb, két és fél és háromszobás, az átlagos alapterületnél pedig elérjük az 53 négyzetmétert. Valamennyi központi fűtéssel és beépített bútortal készül.

— Olvasóink többször felteszik a kérdést: ilyen rossz lakáshelyzetben miért van szükség annyi épület lebontására?

— Huszonötezer lakást bontunk le — hangzott a válasz. — A szanálás természetesen összefüggésben van a város rendezésével, az új lakótelepek építésével. Jelenleg a legnagyobb ilyen rekonstrukciós munka Óbudán zajlik. Említettem már, hogy milyen rossz a lakásállomány összetétele, 43 ezer olyan bérleményünk van például, amelyet nem lehet gazdaságosan felújítani, köztük több ezer aladúcolt, életveszélyes. Az új építkezések és a szanálások szerezésén találkoznak (Folytatás a 3. oldalon)

A magánépítkezés is közügy

— Az egyik legkedvezőbb változás, hogy a magánépítkezést és a társasházak kivitelezését a jövőben a fővárosi tanács nem tekinti az OTP vagy az egyénileg építkezők magánügyének. Több társasházi lakótelep épül, s ehhez a megfelelő építőipari kapacitást is biztosítjuk, ellátásuk egyenrangú lesz az állami, szövetkezeti lakótelepekkel.

— Az új elosztási elveknek megfelelően nagyobb lehetőséget biztosítunk az üzemeknek, hivataloknak, hogy segíthessenek dolgozóik lakásproblémáit megoldásában. Az OTP-vel megállapod-

tunk: a lakótelepszerűen épülő társasházi lakások 70 százalékát a fővárosi tanácsnak biztosítják, s elosztásukba bevonjuk az üzemeket. Szó van arról is, hogy azok a vállalatok, amelyek hozzájárulnak a közművesítési és egyéb költségekhez, kijelölési jogot kapnak a szövetkezeti lakásokra. Az üzemek így több ezer lakást oszthatnak majd el, ha okosan gazdálkodnak, s ily módon is elismerhetik a legjobban dolgozók munkáját, erősíthetik törzsgárdájukat.

— Ha a következő öt évtől teljes megoldás nem is várható, számításaink szerint mégis 300—350

A lakáselosztás új módja

(Folytatás az 1. oldalról)
mert ezeken a területeken döntő többségben elavult, komfort nélküli, korszerűtlen lakások vannak. Az itt élők túlnyomó része lakásra váró kérelmező, s a program keretében őket is egészséges

lakásokba költöztetjük. A Százház és a Jobbágy utcában, a Ceglédi úton, a Mázsa utcában, a Pillangó utcában és a város más pontjain 1250 emberi lakás céljára alkalmatlan, egészségtelen bérleményt bontunk el.

sek! A rendeletek, jogszabályok megjelenésétől függően, de előreláthatóan 1971 februárjától megújítjuk, kicseréljük a teljes nyilvántartási rendszerünket. Minden lakáskérelmezőnek, függetlenül attól, hogy mióta van bent kérvénye, új nyomtatványt kell kiállítania, ez illetékmentes lesz.

A felmérés formája

— A lap hasábjain mi is szót emeltünk már: a lakótelepeken sokszor hónapokig üresen állnak új lakások.

— A közelmúltban vizsgálatot rendeltünk el ebben a kérdésben. Kétféle világvárosban indokolt, hogy lakástartalék álljon rendelkezésre. Épületek omolhatnak össze, s más, olyan rendkívüli események történhetnek, amikor egyik napról a másikra kell lakást biztosítani. Elismerem azonban, hogy néhány esetben személyi mulasztásról volt szó. Előfordul, hogy a különböző szervek a számkra biztosított lakásokat későn utalják ki, s a mi apparátusunk — talán annyi szolgál mentésükre, hogy tényleg nagyon túlterheltek — is késlekedik. Most a vb-hozott egy határozatot: azoktól a tanácsoktól, amelyek rövid időn belül nem gondoskodnak a bérlő kijelöléséről, elveszük ezt a jogot. Legkésőbb januárig megalkítunk egy szanalási csoportot, amely mindig azokban a kerületekben fog dolgozni, ahol éppen építkeznek, s a legnagyobbak a szanalások. Olyan körülményeket kívánunk teremteni, hogy a szanalásra kerülő épületekben a lakókkal 6—12 hónappal előbb közzöljék, hova fognak költözni.

— Gondolnak-e az al-és ágybérőkre és az öregekre?

— Az al- és ágybérők közül sokan lakáskérelmezők és az elosztásnál természetesen számításba vesszük őket. Most egy új megoldással is kísérletezünk: 1971-ben átadjuk az első albérők házáat. Olyan házakat képzelünk el, amelyekben egy szobából álló lakások vannak, esetleg főzési lehetőségekkel, közös mellékhelyiségekkel. Kétezer ilyen bérlemény szerepel a negyedik ötéves tervben. A szakemberek közül sokan azt javasolták, hogy esetleg régi Cs-lakásokat is vegyünk igénybe, s ezekből költöztessük nagyobbba az ott élő családokat. Az albérleti házban azonban csak átmeneti lakások le-

hetnek, főleg a fiatal házasok számára, akik később szövetkezeti vagy társasházi lakáshoz jutnának. A kedvező budafoői tapasztalatok alapján a nyugdíjasházak keretében ezer lakás készül. Ilyen házakat különböző lakótelepeken építünk, mert szeretnénk az öregeket nem szabad kiszakítani a mindennapi környezetükből, az élet pezsgéséből. Ezekben a házakban megoldjuk a szolgáltatásokat és az orvosi ellátást is.

— Több tanácsnál hallottuk: a jövő évtől megváltozik a lakáskérelmek nyilvántartása.

— Hamarosan megkezdődik az új lakáskataszter összeállítása, a teljes állomány felmérése. Az IKV-k minden lakásról pontos „kórlapot” készítenek. Erre a többi között az új lakbértarifa megállapításához is szükség van, de nagymértékben segíti a lakásosztályok munkáját is. A nyilvántartást minden évben felülvizsgálják az illetéke-

— Miért van erre szükség?

— Enélkül a lakások új elosztási rendszerének bevezetése elképzelhetetlen. Ma senki sem tudja pontosan megmondani, hogy a nyilvántartott kérelmek közül mennyi az „élő”. Lehet, hogy sokan az elmúlt években már megoldották lakásproblémájukat. A mostani nyilvántartások sok olyan adatot nélkülöznek, amelyek az új típusú elosztásnál nélkülözhetetlenek. Így például a jövőben nemcsak a kérelmező, hanem a vele egy háztartásban élő családtagok keresetét is számításba vesszük, s így állapítjuk meg az egy személyre jutó jövedelmet. A rendeletek ugyanis ki fogják mondani, hogy milyen jövedelemen felül nem lehet állami, csak szövetkezeti, illetve társasházi lakást adni. S lesznek olyan esetek, amelyekkel a tanácsok nem foglalkoznak. Ilyenkor az illetőt értesítjük, hogy az OTP-nél keressen megoldást.

Több éves lakáselosztási terv

— Az a célunk, hogy minél több munkáscsaládnak, elsősorban sokgyermekesnek adjunk lakást. A tanácsnak jogában áll majd — az elképzelések szerint — a hozzájárulás összegénél akár 80 százalékos kedvezményt is adni, ehhez azonban pontosan kell ismernünk az anyagi körülményeket — mondta dr. Kemény János. — Az új besorolás nem jelenti azt, hogy akik évek óta várakoznak, hátrányos helyzetbe kerülnek. Pontrendszerrel dolgoztunk ki, s a várakozási időt is pontosozzuk, tehát a hasonló körülmények között élők közül előnyben lesz az, akinek már korábban bent volt a lakáskérelme. A tanácsok minden kérelmet külön bírálnak el, biztosítva a teljes társadalmi ellenőrzést és a nyilvánosságot. Az adatokat elektronikus számítógépekkel dolgozzuk fel, de a besorolásnál figyelembe vesszük a lakásosztályok és a társadalmi bizottságok javaslatait is. A lakások 70 százalékát fizikai

munkásoknak, illetve a termelést közvetlen irányítóknak akarjuk biztosítani.

— Nem hátráltatja az 1971-es lakáselosztást ez a munka?

— Nem. A jövő évi elosztás a már most készülő listák alapján, a jelenlegi nyilvántartás figyelembevételével történik. A kérelmekre mindenki írásban kap választ, mégpedig az eddigiektől eltérő módon. Nemcsak azt közlik az érdekelttekkel, hogy igényüket nyilvántartják, hanem azt is: milyen lakást kaphat — szövetkezeti, tanácsi, társasházi stb. —, s várhatóan mikor. Szeretnénk 1972-től már elérni, hogy hároméves lakáselosztási terv készüljön, ez a kérelmezőknek is jobb, a többi között az előtakarékosság miatt, s a tanácsok munkája is egyenletesebbé, nyugodtabbá válik — mondta befejezésül dr. Kemény János, a fővárosi tanács lakásügyi főosztályának vezetője.

Moldován Tamás